

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на използваните съкращения.....	15
Няколко думи за книгата.....	17
I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	21
§ 1. Недостойнство за наследяване – причини и правно действие (Автор: Стоян Ставру).....	21
1. Причини за настъпване на недостойнство.....	21
1.1. Обща характеристика.....	21
1.2. Извършване на умишлено убийство или опит за убийство.....	25
1.3. Набедяване на наследодателя в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или с по-тежко наказание.....	35
1.4. Нарушаване на свободата на завещание.....	37
1.5. Действия, насочени към подмяна на действителната воля на наследодателя.....	38
2. Правно действие на недостойнството.....	41
2.1. Обхват.....	41
2.2. Особенности.....	45
§ 2. Наследяване на дружествен дял в ООД (Автор: Стоян Ставру).....	51
1. Придобиване на дружествен дял в ООД при смърт на съдружник.....	51
2. Наследяване на дружествен дял без придобиване на качеството на съдружник.....	60
3. Особенности при недееспособен наследник.....	65
II. НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАКОН.....	69
§ 3. Наследяването при едновременна и последователна смърт на две или повече лица (Автори: Васил Петров, Стоян Ставру).....	69

1. Уводни бележки.....	69
2. Нуждата от правилото на чл. 10а ЗН.....	70
3. Същност на правилото на чл. 10а ЗН.....	72
3.1. Материалноправна или процесуална е нормата на чл. 10а ЗН?.....	73
3.2. Обратно или незабавно действие има нормата на чл. 10а ЗН?.....	74
4. Приложно поле на нормата на чл. 10а ЗН.....	76
4.1. Само за нещастни случаи ли се отнася?.....	76
4.2. Смърт на цялото семейство?.....	77
4.3. Наследяване по закон или и по завещание?.....	78
4.4. Приложение на презумпцията по чл. 10а ЗН при обявяване на смъртта на безизвестно отсъстващи лица.....	81
5. Доказателственото значение на акта за смърт и отразения в него момент на смъртта.....	82
6. Заключение.....	83
§ 4. Наследяване по трансмисия при вакантно наследство (Чл. 11 ЗН) (Автори: Васил Петров, Стоян Ставру).....	84
1. Проблемът.....	84
1.1. Общият случай.....	84
1.2. Реституционният казус.....	85
2. Наследствената трансмисия.....	86
3. Наследственоправното положение на българската държава.....	87
3.1. Исторически преглед. Доктрина и практика по ЗН (1889).....	88
3.2. Текстовете на ЗН.....	89
3.3. Мотиви на законопроекта на ЗН.....	90
3.4. Съдебната практика.....	90
3.5. Другите мнения.....	91
3.6. Правнополитическа целесъобразност на моделите.....	93

4. Приложението на горните положения в интересуващата ни хипотеза.....	95
5. Заключение.....	97
§ 5. Получаването от общината на отделни вещи и имоти от вакантното наследство (чл. 11 <i>in fine</i> ЗН) (Автори: Стоян Ставру, Васил Петров).....	98
1. „Разпределяне“ на вакантното наследство между държавата и общината.....	98
2. Как придобива общината активите по чл. 11 ЗН?.....	99
3. Отговорност на общината към кредитори на вакантното наследство.....	103
4. Крайни изводи.....	111
III. НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАВЕЩАНИЕ.....	115
§ 6. Правен статус на заветника като особен кредитор на наследството (Автор: Стоян Ставру).....	115
1. Предпоставки за придобиването на качеството заветник.....	115
2. Права на заветника.....	120
3. „Особени“ завети.....	128
4. Поредност при удовлетворяване.....	132
5. Тежести на заветника.....	132
§ 7. За датата на саморъчното завещание (Автор: Васил Петров).....	134
1. Уводни бележки.....	134
2. Датата на саморъчното завещание като необходим реквизит на саморъчното завещание.....	134
3. Изписване на датата.....	135
4. Действителната дата на съставяне на завещанието.....	136
5. Непълно завещание (дописване на датата).....	137
6. Разположение на датата спрямо подписа на саморъчното завещание.....	138
7. Заключение.....	140

§ 8. Правно значение на тежестта като модалитет	
(Автор: Стоян Ставру).....	141
1. Правна уредба на тежестта.....	141
2. Приложно поле на тежестта.....	143
3. Иск за реално изпълнение на тежестта.....	146
4. Други възможности.....	150
§ 9. Завет на наследство	
(Автор: Стоян Ставру).....	154
1. Завещателното разпореждане с наследство.....	154
2. Договорът за покупко-продажба на наследство и заветът на наследство.....	155
3. Форма на завета на наследство.....	157
4. Вписване на завета на наследство.....	158
5. Допълване на завещаното наследство.....	160
§ 10. Завет на търговско предприятие	
(Автор: Стоян Ставру).....	163
1. Правен режим на завета на търговско предприятие.....	164
2. Завет на фирмата на едноличен търговец.....	168
3. Завет на търговско предприятие и завет на дружествен дял.....	168
§ 11. Завет на поземлен сервитут	
(Автор: Стоян Ставру).....	172
1. Заветът.....	172
2. Сервитутните права.....	173
2.1. Правна уредба.....	173
2.2. Поземлените сервитути.....	174
3. Заветът на поземлен сервитут.....	175
3.1. Основания за придобиване на сервитутни права.....	175
3.2. Зависимост на правното действие на завета на сервитут от промяната в собствеността на обслужвания и в собствеността на служещия имот.....	181
3.3. Усложнения в правното действие на завета на сервитут.....	189

§ 12. Заветът на авторско право – в контекста на разграничаването на авторското право върху произведението от правото на собственост върху вещта (Автор: Стоян Ставру).....	193
<i>1. Разграничение и конкуренция между авторско право върху произведението и право на собственост върху вещта.....</i>	194
1.1. Произведения и вещи.....	194
1.2. Авторство и изработване.....	195
1.3. Конкуренция на собствеността с неимуществените правомощия на авторското право.....	200
1.4. Конкуренция на собствеността с имуществените правомощия на авторското право.....	204
<i>2. Наследяване на авторското право.....</i>	205
2.1. Наследява ли се правото на наследниците на автора да упражняват неговите неимуществените права (чл. 17 ЗАПСП)?.....	206
2.2. Наследяват ли се отчуждените приживе от автора неимуществени права от наследниците на приобретателя (чл. 16, изр. 2 ЗАПСП)?.....	209
2.3. Наследяване и упражняване на безсрочните неимуществени права на автора (чл. 34 ЗАПСП).....	212
2.4. Допустимо ли е разпореждане на автора с отчуждимо неимуществено право по случай на смърт?.....	214
§ 13. Завет на владение (Автор: Стоян Ставру).....	218
<i>1. Правна характеристика.....</i>	219
<i>2. Правно действие на завета на владение.....</i>	222
<i>3. Отпадане на правното действие на завета на владение.....</i>	225
§ 14. За образуването на маса по чл. 31 ЗН (Автор: Васил Петров).....	230
<i>1. Правото по чл. 29, ал. 1 ЗН и масата по чл. 31 ЗН.....</i>	230
<i>2. Същност на масата по чл. 31 ЗН.....</i>	231

3. <i>Образуване на маса по чл. 31 ЗН при накърняване на запазена част с частно завещателно разпореждане или с дарение.....</i>	236
4. <i>Образуване на маса по чл. 31 ЗН при накърняване на запазена част с универсално завещание.....</i>	237
5. <i>Образуване на маса по чл. 31 ЗН при накърняване на запазена част с универсално завещание и с дарение.....</i>	238
6. <i>Други случаи, в които се образува масата на назначение при атакуване на наследник.....</i>	240
7. <i>Образуване на маса по чл. 31 ЗН при накърняване на запазената част при прелегат.....</i>	241
8. <i>Заклучение.....</i>	242
§ 15. Завет на плодopolзване и завет на гола собственост (чл. 35 ЗН) (Автор: Стоян Ставру).....	243
1. <i>Приложно поле на разпоредбата на чл. 35 ЗН.....</i>	243
2. <i>Правни последици при прилагане на чл. 35 ЗН.....</i>	257
3. <i>Договор, сключен от наследодателя при условията на чл. 22 ЗЗД, в полза на необходим наследник.....</i>	271
4. <i>Изводи и предложения de lege ferenda.....</i>	283
§ 16. Оставане в наследството на целия завещан или дарен недвижим имот при упражняване на правото на запазена част (чл. 36, ал. 1, изр. 1 ЗН) (Автор: Стоян Ставру).....	289
1. <i>Поставяне на въпроса в контекста на разпоредбата на чл. 36 ЗН.....</i>	289
2. <i>Правна характеристика на иска по чл. 36, ал. 1, изр. 1 ЗН.....</i>	295
3. <i>Предпоставки за упражняване на правото по чл. 36, ал. 1, изр. 1 ЗН.....</i>	304
4. <i>Приложение на чл. 36, ал. 1, изр. 1 ЗН в някои особени хипотези.....</i>	309
§ 17. Предпоставки и правно действие на отменителния иск по чл. 37 ЗН (Автор: Стоян Ставру).....	318

1. Предпоставки за уважаването на иска по чл. 37 ЗН.....	318
1.1. Извършване на завещание или дарение от наследодателя.....	318
1.2. Извършване на разпореждане от заветника/дарения с завещаното/дареното му вещно право върху недвижим имот.....	320
1.3. Наличието на уважен иск по чл. 30, ал. 1 ЗН.....	330
1.4. Невъзможност на ищеца да допълни своята запазена част от имуществото на заветника/дарения.....	333
1.5. Недопълване на запазената част в пари от третото лице-приобретател.....	336
2. Правни последици от уважаването на иска по чл. 37 ЗН.....	337
2.1. Конститутивно действие.....	337
2.2. Отграничение от отмяната по чл. 227 ЗЗД.....	341
IV. ПРИЕМАНЕ И ОТКАЗ ОТ НАСЛЕДСТВО.....	343
§ 18. Конкуренция между правата на кредиторите на наследодателя и на наследника при послесмъртна несъстоятелност (Автор: Стоян Ставру).....	343
1. <i>Спрямо кого се извършва послесмъртната несъстоятелност?</i>	344
2. <i>Какво включва масата на послесмъртната несъстоятелност?</i>	346
3. <i>Как да се разреши конкуренцията между правата на кредиторите на наследството и правата на кредиторите на наследниците?</i>	347
3.1. Тезата за смесване на наследството с имуществото на наследника.....	347
3.2. Тезата за отделяне на наследството от останалото имущество на наследника.....	349
4. <i>Възниква ли конкуренция между производства по несъстоятелност?</i>	351
§ 19. За приемането на наследство и доказването му – няколко спорни въпроса в практиката (Автор: Васил Петров).....	354

1. Уводни бележки.....	354
2. Казусът.....	354
3. Аргументация.....	356
4. Доказателствени и процесуални проблеми.....	360
5. Заключение.....	361
§ 20. За уголемяването на дяловете при наследяването по завещание	
(Автор: Васил Петров).....	362
1. Увод.....	362
2. Възможните практически хипотези.....	363
2.1. При универсалните завещателни разпореждания.....	363
2.2. При частните завещателни разпореждания.....	364
3. Чл. 53 ЗН.....	364
4. Систематическото място на нормата.....	366
5. Положението при заветите.....	367
6. Исторически развой на въпроса за уголемяване на дяловете при наследяване по завещание.....	368
6.1. Римско право.....	368
6.2. Правото на Френския граждански кодекс.....	369
6.3. Според Италианския граждански кодекс, както и ЗН (1889).....	370
6.4. Новият ЗН.....	371
7. Правно-политически съображения в полза на уголемяване на дяловете.....	372
8. Способи за отклоняване действието на правилото на чл. 53 ЗН.....	373
8.1. Субституция.....	373
8.2. Изрична завещателна уговорка.....	374
9. Положение на наследника или заветника, чийто дял се е уголемил.....	375
9.1. Действие на уголемяването.....	375
9.2. Съдбата на задълженията и тежестите, падали върху дела на отреклия се, починал или недостоен сънаследник или съзаветник.....	376

9.3. Средства за защита на наследниците и заветниците, чийто дял се е уголемил, срещу задълженията и тежестите, падали върху дела на отказалия се, починал или недостоен техен сънаследник или съзаветник.....	377
10. Хипотезата на кадуциране на завещателни разпореждания в полза на съпруг след развода.....	379
10.1. Хипотезата.....	379
10.2. Правилото на чл. 54 СК и уголемяване на дяловете.....	380
10.3. Средства за отклоняване действието на уголемяването при кадуциране на завещателни разпореждания по чл. 54, ал. 1 СК.....	381
11. Доводът, черпен от чл. 4 ЗН.....	384
12. Заключение.....	384
§ 21. За отказа от наследство при наследствена трансмисия и неговото вписване (Автор: Васил Петров).....	386
1. Определение № 102 от 11.03.2011 г. по ч.гр.д. № 78/2011 г., I г.о., ВКС.....	386
2. Бележки.....	387
§ 22. Допустим ли е отказ от наследство от ненавършило пълнолетие лице? (Автор: Васил Петров).....	391
1. Поставяне на въпроса.....	391
2. Отказът от субективно право изобщо.....	392
3. Отказът от наследство по чл. 52 ЗН не представлява отказ от субективно право.....	395
4. Аргументът, черпен от системата на придобиване на наследство в сила у нас.....	396
5. Господстващото становище и правната сигурност.....	397
6. Гаранциите за интересите на ненавършилите пълнолетие наследници при застъпването тук становище.....	400
7. Заключение.....	402

§ 23. Още веднъж за недостойнството (дискусия вместо заключение) (Автори: Васил Петров, Стоян Ставру).....	403
Библиография.....	416